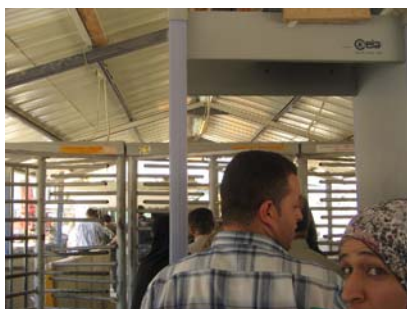

Möten

Enligt UNOCHA fanns 537 permanenta checkpoints på Västbanken i april och 189 så kallade flygande checkpoints. 80 % av alla checkpoints finns inne på Västbanken, alltså på palestinskt område, mindre än 20 % finns nära den internationellt erkända gränsen kallad Gröna linjen, 3 checkpoints är på Gröna linjen.¹ Dessa checkpoints påverkar palestiniers liv på ett avgörande sätt och kränker flera av deras grundläggande mänskliga rättigheter.

Beit Iba checkpoint. Palestinier går först genom metalldetektorer, sedan genom järnsnurror fram Till soldater som söker igenom deras väskor. Då och då förs någon iväg för en s.k. body search i ett särskilt bås Slutligen kontrolleras allas ID-handlingar.

Soldater stiger på en buss för att med vapen i hand kontrollera alla passagerare.

En annan form av checkpoint, en jordbruksgrind som bönder måste ha särskilt tillstånd för att få gå igenom till sin mark på andra sidan stängslet. Marken och stängslet är på palestinskt område.

En ambulans söks igenom av soldater innan den får passera checkpointen på väg mot sjukhuset.

Väskkontroll. Unga män stoppas mest frekvent och får tömma ut allt innehåll i sina väskor på marken, övervakade av en soldat.

Att bevaka checkpoints har blivit en del av min vardag. Ändå har jag svårt att beskriva hur det är att vara där. Inga ord kan förmedla den spänning som finns i luften, stressen och aggressiviteten som blandas med ovissheten om vad som ska hända härnäst.

Det närmaste jag kan komma en svensk liknelse är en bilkö en vardagsmorgon i rusningstrafik, förslagsvis på väg till eller från Stockholm. Föreställ dig att det är 35-40 grader varmt, luften vibrerar av hettan och luftfuktigheten som är drygt 80 %. Du har ingen luftkonditionering i bilen. Trafikstockningen beror inte på att vägen är full av bilar utan på att beväpnade soldater står någonstans därframme och kontrollerar varenda passagerares ID-handlingar, genomsöker bilarna, talar om för passagerarna om de kan fortsätta eller inte. De som får nej måste vända tillbaka därifrån de kom, hela resan och den långa väntan är förgäves. När soldaterna känner för det tar de en paus, för att röka, äta eller bara vila en stund. Då och då stannar en militärjeep som parkerar rakt över vägen medan soldaterna därinne pratar med sina kollegor vid väggkanten. De

¹ Presentation av UNOCHA, juli 2007. Se även OCHA:s rapport Closure Update, april 2007: http://www.ochaopt.org/documents/Closure%20Apr07_2.pdf

skrattar, lyssnar på musik, har trevligt. Där sitter du i din bil, tiden går och du kan ingenting göra. Ingenting! För säger du till soldaterna att snabba sig kan du hamna i fängelse eller i värsta fall bli skjuten.

En taxi söks igenom vid Anab checkpoint.

Bilkö vid Anab checkpoint. Längst fram står en militärjeep i vägen.

När tillfälle bjuds brukar jag försöka prata med soldater som tjänstgör vid någon av de tre checkpoints som finns runt Tulkarem. Alla är inte intresserade av samtal med ”internationella” som jag, ganska ofta får jag höra att jag ska försvinna därifrån. Men ibland blir det riktiga samtal, om Israel-Palestinakonflikten och hur båda sidor drabbas av den.

Jag pratar med en soldat som säger att han var för fred mellan Israel och Palestina innan han gick in i armén men idag, tre år senare, tror han inte på fred längre. Det gör ont att höra för någonstans därinne finns en människa som tyckte att det som soldaten nu gör är fel. Han erkänner visserligen att hans jobb försätter honom i en situation där det är omöjligt att inte skrika åt människor, knuffa dem, förnedra dem. Gjorde han inte det vore han inte en god soldat. Men han är nog med att påpeka att han inte kommer att må dåligt när han en dag lämnar armén, inte ångra någonting.

Soldaten undrar vad jag tycker om palestinier, eller araberna som han liksom de flesta israeler säger. Jag berättar om mina palestinska vänner och han kontrar med att prata om självmordsbombare, extremism och fundamentalism. Kvinnoförtryck uppehåller han sig länge vid och säger att det är hemskt att se palestinska kvinnor i slöja och täckande kläder. Han håller absolut inte med mig om att kvinnoförtryck finns både i hans och mitt samhälle, bara i andra former. Jag ger honom många exempel och till slut säger han att jo, visst så kanske det är men palestinska kvinnor våldtas och misshandlas regelbundet av sina män. Jag undrar var han har fått den informationen ifrån och han kan inte svara. Det är bara sånt man vet, precis som att alla araber är våldsamma. ”De slåss ju med varandra till och med, hur ska vi någonsin kunna få fred med dem?” Han syftar på striderna mellan Hamas och Fatah, som han ser som ett bevis på att palestinier inte klarar att styra sig själva. Jag frågar om han tycker att det är så konstigt att människor som pressas till bristningsgränsen till slut vänder sig mot varandra när de inte kan vända sig mot den mycket starkare ockupationsmakten. Jag berättar om situationen inne i palestinskt ockuperat område och frågar hur han tror att israeler skulle hantera att leva under de omständigheterna. Jag ber honom fråga sig varför det finns palestinska självmordsbombare, vad det är som gör en människa så desperat att han eller hon är villig att spränga sig själv till döds.

Soldaten svarar inte utan upprepar istället det mantra som blivit ett av de vanligaste argumenten för en fortsatt ockupation. ”Vi lämnade Gaza och nu skjuter de raketer in i Israel. Där ser du vad som händer om vi ger dem frihet!” Ingenting rättfärdigar våld i någon form men det går inte att se raketbeskjutningarna från Gaza så svartvitt, invänder jag. Ockupationen av Västbanken pågår

ju fortfarande. Ska invånarna i Gaza, där den humanitära situationen är ännu värre än på Västbanken, säga tack så mycket, nu är allting bra?

Den här soldaten är inget undantag, jag har hört samma åsikter många gånger förut. Inte heller är han ovanligt okunnig, han är universitetsutbildad och mycket välinformerad om händelser i omvärlden. Men hur fritänkande han än tycker sig vara, har han matats med propaganda om den ”arabiska fienden” under hela sitt liv. Han är ett barn av sitt samhälle, ett samhälle som är traumatiserat av sin historia, av en befogad skräck för att förföljas, förtryckas och förnedras. Men det rättfärdigar inte förtrycket och förnedringen av ett annat folk. Som en palestinsk man sade till mig: ”om judarna är offer, är vi offrens offer. Varför ska vi betala för Europas dåliga samvete över vad de utsatte judarna för? Vi vill ju bara leva i fred, i vårt land med israelerna som grannar.”

Nu står soldaten här med vapen i hand och tror att han kan möta palestinier på lika villkor. Jag tror att han är den mest rädde i det mötet.

Johanna Wallin, oktober 2007

Foto: Johanna Wallin.

DISCLAIMER

Jag arbetar för Sveriges Kristna Råd (SKR) som Ekumenisk Följeslagare inom Kyrkornas Världsråds Ekumeniska Följeslagarprogram i Palestina och Israel: EAPPI, (Ecumenical Accompaniment Programme in Palestine and Israel). De synpunkter/reflektioner som uttryckts här ovan är helt och hållet personliga och inte nödvändigtvis ett uttryck för vad min arbetsgivare; Sveriges Kristna Råd eller Kyrkornas Världsråd ställer sig bakom.

Om du vill publicera hela eller delar av denna artikel eller sprida den vidare, var vänlig kontakta mig; johannawallin@hotmail.com, och/eller någon av de ansvariga på Sveriges Kristna Råd; Karin Hallin (karin.hallin@skr.org) eller Johanna Wassholm (johanna.wassholm@skr.org).